

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Göran Bardun
Kommunekolog
08-5782 93 51
goran.bardun@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-04-26

Sida
1 (4)
Diarienummer
KSM2022-363.435

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Återrapportering av ordförandeuppdrag om genomlysning av Tyresös kommunala naturreservat och uppdrag om förstudie

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelseförvaltningens återrapportering av ordförandeuppdragets behovsanalys godkänns.
2. Kommundirektören ges i uppdrag att ta fram en förstudie baserad på behovsanalysens lista över åtgärder för naturvården och friluftslivet i kommunens naturreservat.
3. Förstudien finansieras inom befintlig budget för verksamhetsområde 10 samhällsbyggnad.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. kommundirektör

Charlotta Klinth
Tf. chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-02 § 37 att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en genomlysning av Tyresö kommuns egna naturreservat vad gäller brister och åtgärdsbehov. Denna rapport över ordförandeuppdraget som är en behovsanalys, redovisar behovet av åtgärder för att bibehålla och skydda naturreservatens natur- och friluftsvärden långsiktigt. Det är en palett med såväl mer omfattande och komplexa åtgärder som mer avgränsade och mer lättavhjälpta brister i naturreservaten.

De presenterade åtgärdsbehoven för de kommunala naturreservaten påtalar behovet av mer tillsyn och åtgärder för stärkande av den biologiska mångfalden, restaurering av våtmarker för bättre hydrologiska och klimatmässiga förhållanden samt förbättra besökarens möjligheter till information, vägledning, säkra rastplatser och ge besökaren så bra förutsättningar som möjligt att ta del av Tyresönaturen på ett hänsynsfullt sätt.

En uppskattning av kostnader för presenterade åtgärder för kommunens egna naturreservat har gjorts. Total investeringskostnad är beräknad till cirka 11,6 miljoner kronor samt tillkommande årliga drift- och avskrivningskostnader för investeringar uppskattas till cirka 2,5 miljoner kronor.

Beskrivning av ärendet

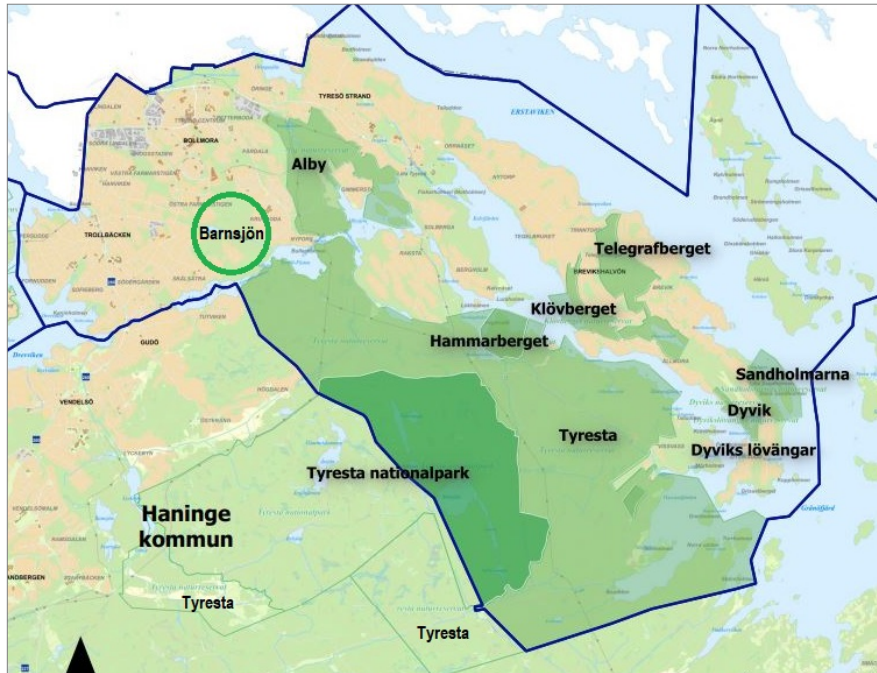
Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2021-02-02 § 37 att ge kommundirektören i uppdrag att genomföra en genomlysning av Tyresö kommuns naturreservat vad gäller brister och åtgärdsbehov. Kommunstyrelseförvaltningens avdelning för strategi- och samhällsutveckling har genomfört uppdraget och tagit fram föreliggande behovsanalys. Förvaltningen har hämtat in synpunkter inom samhällsbyggnadskontoret och från kultur- och fritidsförvaltningen.

Förtydligande av uppdragets omfattning

I Tyresö kommun finns åtta naturreservat samt del av Tyresta nationalpark. Nationalparken och Tyresta naturreservat delas med Haninge kommun. Nationalparken inrättades 1993 med delar från före detta Tyresta-Åva naturreservat och tillkommande delar i Tyresö och Haninge kommuner.

Av nio skyddade områden i Tyresö är fem av dem naturreservat inrättade av kommunen: Alby, Sandholmarna, Dyviks lövängar, Klövberget och Telegrafberget. Till dessa naturreservat tillkommer Barnsjön, ett område som är under planering. För de inrättade reservaten är Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) tillsynsmyndighet. Resterande områden har inrättats av Länsstyrelsen respektive Naturvårdsverket (Tyresta nationalpark). Tillsynen över dessa områden sköts av Länsstyrelsen. Två av områdena Dyvik och Tyresta är stiftelseägda samt ett naturreservat, Hammarberget har privat markägare.

Karta över Tyresös skyddade områden 2022. Naturreseptaten är med tillkomstår inom parentes: Dyvik (1962), Alby (1975, utökat 2002), Hammarberget (1993), Tyresta (Tyresta-Åva 1986, Tyresta NP+NR (1993, NR utökat 2016)), Sandholmarna (1995), Dyviks lövängar (2011) Klövberget (beslut 2015, laga kraft 2016), Telegrafberget (2021). Med de befintliga reservaten redovisas även Barnsjöområdet där arbeten med reservatsbildning pågår inom ramen för en förstudie.

Kommunstyrelseförvaltningen har tolkat uppdraget att se över åtgärdsbehov hos de naturreseptat som kommunen är förvaltare och ägare av. Föreslagna åtgärder är med fokus på friluftsliv och naturvård. Antalet åtgärder och löpande underhåll samt variationen i åtgärdernas omfattning gör att kostnadsberäkningen för dem har gjorts relativt grovt.

Ekonomi

En uppskattning av kostnader för presenterade åtgärder för kommunens egna naturreseptat har gjorts. Rapportens behovsanalys föreslås utgöra grunden för en förstudie vilken kan fungera som beslutsunderlag för ett investeringsbeslut. Förstudien bör vara kortfattad och fokusera på hur genomförandet av åtgärder ska gå till, en tydlig budget och en analys av tänkbara risker inom projektet.

Förstudien finansieras inom befintlig budget för verksamhetsområde 10 samhällsbyggnad. Behovsanalysen visar på att det finns varierande åtgärdsbehov av investeringar i kommunens egna naturreservat inklusive Barnsjöområdet, totalt om cirka 11,6 miljoner kronor. Tillkommer cirka 2,5 miljoner kronor för årliga drift- respektive avskrivningskostnader för investeringar.

Enklare prövning av barnets bästa

Barn berörs av uppdragets åtgärdsförslag då de påverkar ungas omgivande naturmiljö. Barn och ungas åsikter har inte inhämtats direkt från dem men allmänhetens och därmed indirekt även barn och ungas tillgång till och användande av naturreservatet har varit en betydande faktor att ta hänsyn till vid arbetet med ordförandeuppdragets behovsanalys. Kommunens skyddade områden skapar i sig inte mer natur för barn totalt sett men ger fredade område för framtiden att varsamt besöka och förnjöjas av. Naturområdenas faciliteter för besökaren och de naturvårdande åtgärder som föreslås utföras kan ge alla besökare, inklusive barnet, säkrare och mer minnesvärda besök än utan åtgärder.

Bilagor

Rapport över ordförandeuppdraget om genomlysning av Tyresös kommunala naturreservat.